

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:

Belső farkas-utca 78. sz. alatt gr. BÁNFFI-ház emeletében.

Megjelen a lap hetenkint háromszor u. m. kedden, esztörtökön és szombaton délel. Ára évi egyedre 3 ft. o. é. Hirdetési ár: négyhasábos sorért először 7 kr., másodszor 6 kr., harmadszor 5 krajczár o. ért. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezelik. A „nyilvántartás” cikkek sora után 20 kr. előleges beküldés mellett a szerkesztőséghez czimzendők.

KIADÓ-HIVATAL:

Középutca, STEIN J. könyvkereskedése.

Előfizetési felhívás.

Lapunk új évi folyamába lépve, át, a tisztelt előfizetőket fölkérjük az előfizetési összegnek kiadó hivatalunkhoz (Stein János közép-utcai könyvkereskedésébe) mielőbbi szíves beküldésére, hogy a lap pontos szétküldésében hiány ne történjék.

Lapunk előfizetési ára:

Egészévre	12 frt.
Félévre	6 „
Évnegyedre	3 „
Egy óra	1 „

Kolozsvár, január 15.

(D) A nélkül, hogy vidéki lap létünkre feladunknak tartanók a pesti napilapok elfoglalt álláspontjai ellenében tüzetesb polemikát folytatni, szükséges, olykor hozzá szólnunk az oly elméletekhez, melyek hazánk minden szögletét egyiránt érdeklik.

Minden olvasónk tudja, hogy mi az állam és országkormányzat európai fejlődésének azon tanát osztjuk, hogy a czélunk megfelelő alkotmányos kormányzat csak is a felelős ministeriummal lehet; és mi, kik hazánk ősi municipális intézményeit szintén szívünkön szeretjük, s annak virágzását is óhajtjuk a ministeri felelősség körén belül és az országos jogoktól szabatosan elkülönített helyhatósági joggyakorlat körében, csak örövendhetünk, ha a municipális élet mellett buzgalmat látunk; habár igen sajnálatosnak tartjuk azt, hogy sokan ezt a ministeri felelősséggel összeférhetlenségnek tekintik.

Megyei életünk legutóbbi felbomlása, ellentétlenség eredménytelensége mutatja éppen most a legélelkebb példával, hogy minő ellentétlenség képesség van a megyehatóságoknál, s e képesség mennyire alább szállítható még a mostaninál is, midőn a nem-felelős kormányok kényők-kedvők szerint terjeszthetik ki, vagy vonhatják összebb a megye-képviselő hatáskörét.

Ezen intézmény, melyet a külföld nem ért, nem képes oly ellentétlenséget kifejteni, mely a népek közvéleményében is rokonszenvet keltsen maga iránt, s míg egy parlament és felelős ministerium tényeire a világ szeme csüng, egy megyebizottmány bármely heves jogvédelmi harczáról alig vesz kellő értesülést a szomszéd vármegyére.

A jogegyenlőség kimondása után a megyei intézmény az országos ellentétlenség joggyakorlatára még képtelenebb lön; ennek a legélelkebb példát láthatni Erdélyben az esztörtölt megyékben. Többé a kancellária sem tűrheti a megyei omnipotentiát, és midőn így a megye képtelenné vált régi feladatára, ha ledorongoljuk a parlamentaris rendszert, nem marad egyéb nekünk, mint a jóváhagyó Landtagok fogalma, és a felelősség nélküli kormányzat iránti föltétlen engedelmisség. Ezen helyzetet akaratlanul kitüntette a „Pesti Hirnök” idei 7-dik száma Lapszemléjében.

Tudjuk, hogy a „P. Hirnök” a világ minden szerencsétlenségét hirdeti a felelős ministeri és parlamentaris rendszer tulajdonságai; ő a megyeéletben keres minden ellentétlenséget, neki csak korlátok és megyeélet kell, ebben látja az alkotmányos szabadság minden erejét és biztosítékát.

Álláspontja mellett főként F. főmunkatársa e lapnak, ki a felelős ministerium említésére is csömmört kap, habár 1848-ban, mint a felelős ministerium egyik tanácsnoka lélekhaborodás nélkül tette le esküjét a felelős ministerium mellett — gyakran éles és eszes argumentációkkal vív, s miután a magyar nemzet előtt a megyeélet kedves, sokakat meg is döbbsentenek e lap okoskodásai, mely a felelős ministerséggel szemben anomál fogalomnak

hirdeti a megyeéletet; s mert Európában sehol sincs ennyire fejlett megyeélet, azt állítja, hogy ez és a ministeri felelősség két rendszer, melyet éppen azért senki össze nem egyeztetet.

Ez összeférhetlenség ellenében elmondottuk a tavalyi nézetünket, s itt nem is azt vettük feladatunkul, hogy a kérdés ezen oldala mellett vitázzunk.

Előttünk most azon feladat áll, hogy mutassuk be magából a „Hirnök”-ből, mit remélhetünk azon municipális rendszertől oly alakban, a mint e lap felállítja s védelmezi, ellentétbe helyezve azt a ministerium és népképviselő fogalmával.

A főemlített számbani lapszemléjében a „Hirnök” a „Const. Oest. Ztg.” egy cikkét ismerteti.

Az „Oest. Const.” azt állítja fel, hogyha egy legmérsékeltébb pártból is nevezetnek a ministerium, például gr. Apponyi elnöke alatt, mily garantiát nyújthatna ez, hogy a béke fenállhasson Ausztria s Magyarország közt? Történne, hogy az osztrák birodalmi felhatalmazná a birodalom pénzügy-ministerét bizonyos adók fölemelésére, melyet a magyar országgyűlés éppen eltörölni szeretne. A pénzügy-minister, ki csak a Reichsrathnak felelős, természetesen nem osztva a magyar országgyűlés vonakodását, a magyar belügyministerhez fordul, ez a magyar parlamentnek levén felelős, hogyan veszi teljességbe az osztrák pénzügyminister kívánságát.

Vagy — folytatja az „Oest. Ztg.” — Ausztria külföboruba keveredik, mely Magyarország szívéből nem talál viszhangra. Az osztrák birodalmi felhatalmazás megzavarja az ujonczok szaporítását; a hadügy-ministerium felszólítja a magyar belügyministert közreműködni az ujonczozásnál, de ez felelős levén a magyar országgyűlésnek, hogyan cselekedhetik annak nézetei ellen. Vagy — folytatja az „Oest. Ztg.” — az osztrák kereskedelmi ministerium védvámával kíván a szűkebb körű birodalmi felhatalmazás beelevezésével valamely iparágat védeni, de a magyar kereskedelmi-minister a birodalom délkeleti részén kaput nyit ezen iparágak, mint a szabad kereskedés védője, mi történik akkor? Így az „Oest. Ztg.”

Ezen állítások természetesen mindenki előtt esnek, a ki csak felületesen veszi is számba alaplatóságukat; mert hisz tudva van az, hogy Magyarország adóját soha sem a birodalom képviselője, hanem öröklé a magyar országgyűlés szavazta meg; soha sem vethetett az osztrák kormány egy vagy más tárgyra adott a magyar királyságban, hanem meg volt határozva, hogy a közösbirodalom védelmére mennyi katonát s ennek tartására, valamint egyéb közügyi kiadásokra mennyi adót kell adni évenként Magyarországnak és Erdélynek; mi kiadtuk a katonát, ki az adót, s az uralkodó felségnek levén a hadizent jog, harczolt azzal tetszése szerint; de azzal az osztrák ministeriumnak nem volt baja, ha toborzás, fogdosás vagy ujonczozás által állítjuk-e elé a katonát, s ha a földre vagy a légre vetjük az adót, csakhogy megadjuk a katonát s meg az állam fenntartása végett reánk eső adót.

A mit az „Oest. Ztg.” a vámrendszerek körül felhoz, oly dilemma történhetne a birodalom két részében; azonban az ily elvi összeütközésekre nézve van éppen felajánlva az 1861-iki országgyűlési felirásban az „esetről esetre” érintkezés. A ministerium addig nem intézkedik, míg az országgyűlés által hozott törvény az uralkodó által meg nem erősítettik, s így az uralkodónak áll hatalmában az ily összeütközés kérdésében összehívni maga körébe a két parlament küldöttjeit s kiegyenlítés eszközölni. Ha például a védvám és szabad kereskedés eszméje mellett csakugyan határozottan kikötne a birodalom két része, akkor sem fordulna fel a világ, felállítanának mint régen a közbelső vámokat, ez bizonynyal nem volna kedves Magyarországnak, s törekednék a kérdés kiegyenlítésére.

Ily s hasonló okokat lehetne felhozni, s következtetéseket kivonni az „Oest. Ztg.” fennvázolt elméleteiből, azonban a „P. Hirnök” egészen egyebet hoz ki; azt mondja ugyanis, hogy a fennebbi következtetések újabb érv gyanánt szolgálnak arra, hogy Magyarországnak ősi autonómiaja egyedül az ősi municipális rendszer alapján menthető meg.

A „Pesti Hirnök” ezen rövid megjegyzése tisztába hozhat minket e lap egész municipális doctrinájával.

Nem hiszszük ugyanis, hogy a „P. Hirnök” törvényt akarjon dictálni Ausztriának, s eltörölje annak Reichsrathját és felelős ministeriumát.

Igy tehát a Reichsrath fog adót és védvámot megszavazni, valamint katonaságot; az illető osztrák minister átír a kancelláriához, a kancellária átír a megyéhez, s meg lesz az adó, a sorozás és a védvám. Ezt érti-e a „P. Hirnök”? De hát aztán autonómia-e ez a királyságnak?

Vagy ha nem ezt értette, akkor mit érthetett? mert hisz a municipiumok országgyűlése is éppen ugy ellene mondhat azon adónak, a mit a Reichsrath megszavazott, mint ellene mondhat a parlament, csakhogy ekkor a pénz- és hadügyminister nem a belügyministerhez, hanem a kancelláriához ír át, hogy a Reichsrath határozatát alkalmazzák.

De hát e kancellár nem éppen azt fogja-e tenni a mit a belügyminister?

Igaz, ő tehet egyebet is, mert ő nem tárczájával felelős, őt csak nota infidelitással lehet büntetni, de ki büntetheti őt mikor nála a hatalom?

Tehát a „Pesti Hirnök” következtetése szerint, azért jobb a municipium, mint a felelős ministerség, mert így nem lesz összeütközés, s minden jól megy. Értjük, s nem magyarázzuk.

— A „Gazetta Trans.” 101-dik számában ezen cím alatt: „Unionisták” egy cikksorozatát kezd Papiu eleni csatározásunkra. Hivatkozva azon tételünkre: „hogy a magyar agyvelőbe, a mely legitím meggyőződés egyszer meggyőződik, azt minden szelőlőváltozásra onnan kiveri nem lehet”, azt mondja, tudjuk meg, hogy a román is „Tiene mente.” Hogy „tiene mente” az oláh, azt a közbeszéd mondja, s mintán az író is állítja, mi kétségbe nem hozzuk, sőt meg is engedjük, s viszont követeljük, hogy mindenki az emlékeztetés megtartandó tényeket jól megtartsa. Ha ezen „tiene mente” folytán a románok birlapírói magoknak azon időtöltést szerzik, hogy az aristokratikus középszáradoknak a köznépre tett nyomásáért felelőssé téve jelen nemzedéküket, mindenhol a magyarság kisebbségére jogainak felforgatására törekessenek: ám mulassák magukat azzal, ellenséges indulatuk reánk nézve igen kevés hatással lehet. Mi alkotmányos jogalapjainkat várjuk vissza, de nem a románoktól, hanem a koronától. Nagyon sajnáljuk, hogy a románok kedvéért nem tarthatjuk Erdélyt egyéneknek, mint a magyar királyi korona kiegészítő részének; de a történelem úgy akarta, hogy évezred alatt itt egy magyar királyság alakuljon, s mi ragaszkodunk a joghoz, miért atyáinknak annyi vére omlott. És e jogért az a mi erősen megfektűt agyunkban, nem pedig a nemtelen boszu.

Azt mondja az író, mi azért vágyunk az unióra, mert nemzetiségünket föltek feltjük. Valjon hiszi-e ezt valóban? Valjon egy sokkal népesebb és sokkal kifejtettebb nemzetiség félhet-e a sokkal gyöngébbtől. Mi nem abban látjuk a nemzetiség erejét, hogy egy területet kikanyarítsunk, s ott mint a kappan saját zsirunkban főjtünk; a magyar nemzetiség hét millió magyar tulajdona, s annak határait a politikai határvonalok nem szabják meg. Az erdélyi száznak éppen egy ereje a német nemzetiség a nagy német államban, mint a batárszéli székelynék a magyar államban. Sokkal nagyobb erő tette próbára nemzetiségünket; s ha nem tudtak a mivelttség és hatalom minden eszközeivel germanizálni: ugyan mit félhetünk attól, hogy románizálódunk?

A mi az író azon észrevételét illeti, hogy álláspontjaink megközelíthetlentől különböznek, azt mi igen jól tudjuk, ki is mondottuk új évi cikkünkben, s ha lapjaink után itéljük a román és szász népek intencióit, meg vagyunk győződve, hogy köztünk erdélyi nemzetek közt belőlől induló kiegyenlítés nem lehet.

Mi a törvényes állapotokat, alkotmányunk folytonosságát kívánjuk vissza; önké más kívánunk, semmit sem a jogcontinuitás, hanem mindent octroy alapján; nagyon természetes, hogy ez uton soha egyet nem érthetünk.

A „Gaz. Tr.” írója minket „unionistáknak” nevez. Ez nem lehet építhető. Ez nem párt nevezet, ez áll, mint szentesített törvény, s a mint Papiu eleni csatározásunkban is felállított a kérdést, a jogfolytonosság elméleténél fogva az unio csak ugy semmisülhet meg, ha azt az illető országgyűlésen az 1848-i törvények szerint egyedül illetékes képviselő valaha megsemmisíthetné. Tehát a törvényhozási jogát, mely az unio létesíté, elismerjük annak megváltoztatására nézve is; ámbár részünkről alkotmányunk megtartatása egyedül kulsának az örök egyetlenséget tartjuk. Megmutattuk, hogy Erdély mostani határai közt a magyar, székely és szász népesség, számszerint is egyenvalóban áll a románnal, vagyonság s mivelttségben sokkal felül áll; a román elem még a politikai mivelttségnek csak azon elemi fokán áll, midőn

illetékes helyen a trónhozi folyamodhatás engedélyét kieszközölni méltóztaték.

— Az erdélyi vaspálya ügyében Bécsben járt tekintélyes hazafiak a legkegyelmesebb fogadtatás és tisztelgések után délután öt órára gróf Forgács magyar kir. udv. főkanclerárhoz hivatták meg barátságos csehbé. Az ebéd 5 órától 8-ig tartott. A toasztok sorát gróf Károlyi György koronázó ö. excéja kezdte meg, ő Felségeért emelve poharát. Többszörös barsány „éljen” követé a szavakat. — A második toasztot gr. Apponyi György országbíró ö. nmlga mondá. Sajnálja, hogy nem vehetett részt a küldöttség tisztében, melynek nagy és nemes feladata volt; de még igen sok a tenni való, még számos akadályon kell e ügynek magát keresztül küzdenie; azonban a siker iránt édes reményt nyújt annak tudata, hogy annak barátja és vezetője a főkanclerár, kit az Isten éltesen! Harsány éljenek, pohárcsengések. — Gróf Zichy Ferencz főjónakalmóster ö. excéja Wickenburg kereskedési- és közgazdaszati-minister ö. excéját üdvözlé németül, mint a ki Magyarországon anyagi érdekeit a közlekedési ügyeit mindig tekintetbe vette, s a hazában maga is birtokos lévén elfoglaltan jó akaratú pártolja az erdélyi vaspálya ügyét, életét ö. tehat. — Wickenburg ö. nmlga felelt, sajnálja, hogy a szép magyar nyelven nem tud szólni, de az ő Felségeért emelt áldomás szavait mégis megértette; meleg szavakkal ismeri el az erdélyi vaspályavállalat fontosságát és szükségességét; igéri előmozdítását az ügynek, hogy előnyöit Magyarországon is mielőbb élvezhesse, s Magyarországot és fiait életé. — Ezután gróf Forgács főkanclerár ö. excéja emel poharát Erdélyre. Szíve mélyből óhajtja az erdélyi vaspálya létesülését, hogy Erdély Magyarországgal, melyhez az oly közel áll, a melynek érdekei, a melynek örömei és szenvedései, multja és jelene annyira azonosok Magyarországgal, hogy lélekben már mintegy egyesítve van, testben is mielőbb egy gyé legyen. — Erre báró Kemény Domokos mondá: hogy Magyarország mostani kellemetlen helyzetében is szerencsés Erdélyhez képest. Utazza be most akárki Erdélyt, annál szomorubb országra aligha talál, s vizsgálatul Erdély nevében a magyar kir. főkanclerár éltette. — Koriz mics Antal püspök gróf Apponyi György Wickenburg ö. excéja, másodsor szölvá, egykori ministertársa gr. Széchen Antal ö. excéját éltette. — Károlyi László alkanclerár ö. excéja válogatott szavakban emel ki gróf Károlyi György ö. excéja hazafini érdemeit. — Maager Károly ur a pénzügyminister jelenlevő képviselője Kalchberg államtitkár ö. excéja emel poharát, ki azt meleg szavakkal fogadta, s igére a pénzügyministerium pártfogását az erdélyi vasút ügyében. — E nyilatkozat folytán Forgács főkanclerár ö. nmlga a távollevő Plener pénzügyminister ö. excéját éltette, ki a pénzügyi kérdésekben Magyarország érdekeit lovasiasan szokta méltányolni. — Báró Kemény Domokos Erdély nevében megköszöni a magyarországi uraknak az erdélyi vasút ügyében tanúsított eddigi fáradozásait, s névszerint gr. Zichy Ödönért emel poharát. — Majláth György v. tárnok ö. excéja Barkóczy János főudvarmester ö. nmlgához szól, s gr. Zichy Ferencz ö. excéját élteti. — Maager Károly a hivatását oly jól felfogó erélyes magyar gazdasági ügyelért emel poharát. — Végül gr. Széchen Antal ö. excéja mondtott hazafias áldomást, azon reményt fejezve ki, hogy többi nagy és nehéz országos kérdéseink is szerencsésen meg fognak oldatni.

— Az erdélyi vaspálya ügye ugy látszik, igen jól áll, mert a „Hermanstädter Ztg.” figyelmezteti a kormányt, hogy „biztos értesítés” szerint Kossuth Lajos nagy entuziaszmussal nyilatkozott a „magyar-erdélyi” vaspálya érdekében törekvések felől. Mily szép szerepe van ennek a Zeitungnak!

— Ö Felségének legmagasb elhatározása a belsőszolnokokmegyei bizottmány feliratára adandó választ illetőleg, az erdélyi kancleráriának a legközelebbi napokra váratik. Az utóbbi udvari bátóság a maga javaslatait helyben hagyottaknak tekintti.

— A még egybe nem ült erdélyi megyék összehívása a többiekkel együtt, még mindig a kolozsvári főkörmányszéktől van függőben. Ez igen tarlózkodik e pontban, s szándékait a kanclerária sem ismeri, éppen ezért indítva érezte magát, a főkörmányszéket e tárgyban jelentéstételre szólítani fel.

— A román congressusra vonatkozólag a kolozsvári főkörmányszék, a hozzá benyújtott kérvényt tárgyalás alá vette, s határozott is már benne. A határozat oda megy ki, hogy a congressus tartása megengedendő volna. E végzés véleményezés aláájában Bécsbe, az erdélyi kancleráriához küldetik fel.

— Az erdélyi kanclerária köréből a „P. L.” bécsi levelezője írja, hogy ott már ismerik a főkörmányszék határozatát, s hajlandók a román congressus megtartását megengedni. Különb az említett kanclerária a román congressusnak nem tulajdonít valami nevezetes politikai fontosságot, hanem csak úgy tekinti, mint közlekedési romának loyaltitása leendő kifejezésének; nem is tart szemelőt a megengedésnél más célt, mint azt, hogy a románoknak alkalom nyíljon az ő Felsége által petitiókra adott válaszáért, s a román óhajoknak igért tekintetbevételéért legalázatosabb köszöneteket nyilvánítni.

— Az erdélyi országgyűlésre való előkészületi munkálatok minden vonatkozás nélkül maradnak ezen congressusra nézve, melynek tárgya'asai s határozatai egyáltalán semmi befolyással sem fogának lenni az erdélyi országgyűlésre folyamathatón levő előkészületekre.

— „A növekedő szegénységről Erdélyben” a „Herm. Ztg.” egy cikket hoz. Hazák és földek naponta bírói árverés alá kerülnek, egyik adó executio a másikat éri, a proletariatus, (melyről eddig Erdély mit se tudott) mind inkább szaporodik stb. Hazafiak és az államkormány kötelessége volna segítyt nyújtani, s a szegényedés okait felfedezve, azokat elfojtani, nehogy e baj általános veszélyt okozzon. E bajnak — ugymond a cikkíró — két főoka az ipar és kereskedelem pangása, fényűzés stb. Mi azon meggyőződésben vagyunk, hogy e baj főoka inkább onnan származik, mert egy üző belpolitika minden érdekeinket alá-

rendeli ama nyugati iparterület érdekeinek; akkor is vederrel merit a centrum, míg nekünk egy csepp jut a miénkől. Igen jól értjük mi, hogy miért borsózik a centralisták háta csak gondolatától is annak, hogy a magyar nemzet és uralkodó közt oly egyetértés jöhet létre, melynek folytán az alkotmányosság, törvényesség s általában a méltányosság uralkodó viszonyai közt megszűnnek az a szomorú körülmény, melynél fogva minden amoda foly be, s majdnem semmi se foly vissza. A centralisták oly böcsök, hogy inkább készek volna megölöni a tyukot, mihelyt az nem csak az ők számára tojnék — aranytojást. Most csak ennyit röviden!

— A szász nemzeti egyetembe újabb választott követek választóiaktól oly utasításokat kaptak volna, melyek az Erdélyben alkotandó Saxonia képtelen eszméjével álmódóknak egyáltalában nem tetszenek.

— Báró Friedenfels — erdélyi szász — a ki eddig a sajátjogok vezetésével volt megbizva, a nyugalomba helyezett báró Salmen helyett neveztetett ki az erdélyi udv. kancleráriához tanácsosnak.

Nemzeti színház. Hétfőn, jan. 5-én: „A jóbarátok.” E közkedvességbe jött vigjáték most harmadszor is megtette a maga jó hatását; a szépszámu közönséget mindvégig derült jókedvben tartotta.

Kedden, jan. 6-án: „Arva Feri és a szerelmes csizmadia-legény” népszimmi dalokkal 3 felv. Georges Sand Francois le Championja után magyarosított Ország Antal, zenéjét szerző Doppler Károly. Nehézkés menett darab, vontatott előadás; Szöllősi Piroksa különbben, mint Jalis szolgálo, s Paulai, mint Marosán János csizmadia-legény, dícséretre méltólag játszottak.

Szerdán, jan. 7-én: „A tékozló” tündérrege 3 felv. énekekkel, irta Raimund Ferdinand, fordította Jakab István, zenéjét Kreutzer Konrad. E szinidényen másodizben került szinpadra. Közönség meglehetősen számmal.

Csütörtökön, jan. 8-án: „Varázsbegedő” operette 1 felv. Offenbachtól, ezt megelőzte „Troubadour” nagy opera 2-ik felvonásának egy része s a 3-ik felvonás. Általában mindkét előadás nagyon középszerűn folyt le; a kedves operettnék ugyan voltak sikerült jelenetei is, Mathieu apó a falusi zenész szerepében, midőn Komáromi éleken rá-rá emlékezett, hogy aggastyánt személyesít. Kevés közönség, kivált a földszint és a karzat.

Szombaton, jan. 10-én: Gyulai Ferencz jutalmával „Fiesco, vagy a genuai forradalom” szomorujáték 5 felv. irta Schiller, ford. Nagy Ignác. A szerep nem tudás miatt nem sokba mult, hogy egy pár szereplőre nézve Fiesco fiáscó vá rem vált. Paulay s Paulayné az uttal is remekeltek, Albisi is jó szerecsen volt. Közönség nagy számmal. A jutalmazandó éjlenekkel fogadtott.

Vasárnap, jan. 11-én: „Lumpáczi Vagabundus vagy a három jó madár”, tündéres bohózat énekek 3 felv. Sokat össze-vissza beszéltek s bohóskodtak a jó madarak szemléltetői a közönség megnevetetése s mulattatása végett; de hogy a mopszli személyes-leírása fogalmazások bizonyos megjegyzés, kérdés az illetőnek szerepében lett volna: kételkedünk. Közönség szép számmal.

Hétfőn, jan. 12-én: Rauchsleutner zongora-művész és hangszerző hangversenye, birtelszínhelyen, s ezt megelőzőleg Koczabne „Kastély az országúton” című 1. felvonásos s négy személyre (Komáromi, Bokor, Szöllősi P. és Beczkai) osztott vigjáték. A hangversenyző jobbra saját szerzeményeivel köztük egy nagy magyar indulóval ragadta többszörös tapokra a nagyon kevés, de többnyire méltó közönséget. Közben Pajor Anna népdalokat énekelt s Tóthfalusy egy nagy áriát „Borgia Lucrecia”-ból szintén tapok aratva.

Kedd, jan. 13-án: „Nem lehet kimenni” vigjáték 3 felvonásban, irta Marosi Szilárd.

Valahára olyan darabot láttunk szinpadunkon, helybeli iról, mely még meg is nevetetti a közönséget, pedig vigjáték. A ki különösnek találja e kezdetet, az nem tudja, hogy pár év óta meglehetősen gyakran fordulnak meg szinpadunkon kebl gyármányu vigjátékok, melyek alatt ásitottunk, és szomorujátékok, melyek badarságaikkal megnevetettek. Marosi Szilárd vigjátéka némi részben haladásnak nevezhető, a mennyiben elég ügyesen állitvák össze jelenése és társalgási nyelve könnyű, fesztelen. Elmondunk érdemét. Egy pillantást a másik oldalra is.

Egy fiatal képviselő (Paulay) benn lakik Párisban; ifju neje, kit szeret, vídéken maradtott öreg atyjával. A képviselő barátja, az iró (Komáromi) bevezeti Marie színeszőhöz (Paulayné). Ez a Marie sajátos leány: udvarlót egymástán kergeti el, mert az egyik nős ember, a másik ifju és még ember lehet, a harmadik vén s csak pénzével akar hódítani; mindenkinek ad egy-egy érzékeny leczkét. Az mind szép tőle, csakhogy elhagyjuk. De megjelenik a képviselő, kinek szönoke neve elűtötte Párist, s Marie szerelmes lesz belé; sürgeti is, hogy elvegye, da az családi akadályokkal mentegődzik, melyek elbárítása képezi egyetlen gondját. Marie hiszen neki. S ime egy ifju aszony érkezik, a ki nem más, mint a képviselő neje; férje hűtlensége miatt jött Párisba. Marie rettenetesen csalódva van, s most minden gondja az, hogy a férjét visszaadja a méltatlannul elhanyagolt nőnek; e végre rögtön tervet főz ki és létesíti is. A terv abból áll, hogy a férj feltékenységét felkölti, mintha nejeének egy orosz főur udvarolna; a férj rohanni akar, Marie bezárja a kaput (Nem lehet kimenoi). Nehány percz mulva léptek baljezanak; a képviselő félre vonul, mert neje és az orosz az érkezök. Az udvarlós foly, az udvarlós csöket is kap; a férj elengrik, elégtételt követel, de kistül, hogy a szerencsés udvarlós senki más, mint — Marie, a színesző.

Már most azt kérdezzük legelőbb, hogy miért szerepel e darab Párisban? „Ha szerencsén is, de legalább nemzeti szerencsén volna” ezt mondja a Peleskei, ezt mondjuk mi is. Marosi Szilárd tudni fogja nálunk nélkül is, hogy a vigjáték feladata a társadalomban elterjedt téveszmék és ferdeségek nevelésségé tételé, az azokat képviselő alakok nevelésségéssé által. Hogy saját társadalmunkat nemcsak legjobban ismerjük; de, ha javitunk, azon javítani fő köteles-

ség, — azt sem vonandó kétség alá. Az igaz, vannak olyan hibák is, melyek, mint a paré, minden égalj alatt megteremnek. Egy ilyen ellen harcoló a jelen vigjáték is. Éppen ezért, a mennyi fáradsággal irta az iró Párist, annyival irhatta volna Pestet is; így a „Presse” helyett a „Napló”-t vagy „Hirnök”-öt, Theatre francais helyett a nemzeti szinbázat stb. De most vesszük észre: Marosi ö vigjátékot egy francia novellából dolgozta, s valószínűleg kételkedett, valjon szabad-e másutt szerepeltetnie, mint a hol eredetileg szerepel. Biztosítjuk, hogy ez sokkal inkább megengedhető lett volna, mint azon megelégedése, hogy a szinlapra csak ennyit irtott: irta M. Sz. Most e megelégedéssel azon kényelmetlen helyzetbe tette magát, hogy akárkinek joga van hozzáajutani művéhez a plagium nevét, míg, ha kiteszi, hogy novella után, senkinek semmi ellenvetése.

Szóljunk a szerkezetéről. A képviselő neje tudta férje hűtlenségét, ki addig ment, hogy egy más hölgyet házassággal bíztat; mégis oda alázta magát, hogy férje megtérítésén működjek. Ilyen fellépés után oda van a nő önbecszeret, s a nő, férje szemében, értéketlen eszközű válik; lehet-e boldog házasság ezután? Ez ellenvetést lelkiismeretünk támasztotta, s a lelkiismeret azzal sem tudott kibékülni, hogy Marie, miután értesül az oly forrón szeretett és oly nemeselek vót férfi aljasságáról, a helyett, hogy a természet törvénye szerint remítő fájdalomnak kitörést engedne, képes tervet szöni és komédiát játszani éppen azon férfival szemben, midőn orosz-nak öltözik. Mellesleg jegyezzve meg, a képviselő könnyelműsége nemcsak hiba, de átment már a bünbe, s éppen ezért a vigjátéki elégtétel felettébb csekély.

Esztünk is gancsol valamit. Az első felvonás, főképp az elő jelenés, teljesen szükségteien s így helytelen. Mit tartozik az a dologra, hogy az irónak a szerkesztők visszaküldik műveit, a kiadó nem fizet értök, s iusasa is Arkádiában született. Az iró egészen ki-maradhatott volna, annyival inkább, mert Marosi nagymértékben tulzotlan színezte, s Komáromi végképp elejtette.

A nyelvre nézve, melyről mondtuk, hogy könnyű és fesztelen, csak azt jegyezzük meg, hogy a tehat köztököval jó lett volna kissé gazdálkodni, mert így még elhiasszik, hogy némely francziából magyarra fordított regényből tanult magyarul a szerző.

A hely szüke nem engedi, hogy észrevételeinket bővebben kifejezzük. A szereplők közül jól működtek: Paulayné, Paulay és kicsiny szerepében Gyulai.

POLITIKAI HIREK.

FRANCZIAORSZÁG. Páris, jan. 12. A császár ma nyitotta meg a kamarákat. A rendkívüli békés szellemű trónbeszédből kiemeljük a következőket: A törvényhozó testület utolsó évi ülését kezdi. Ö felsége nem akarta e testületnek az alkotmány által megszabott tartamát rövidíteni; ez háltatosság lett volna a baze iránt. Különbben is már elmult az az idő, hogy egy egy szerencsés alkalmat fel kelljen használni, korlátozt számú választók szavazatának biztosítására. Ma, a mikor minden honpolgár szavaz, a tömegeknek nincs meg régi izgatottsága, a meggyőződések nem változnak a politikai légkört mozgatni látszó legkisebb szellőre.

Ez utolsó összefüvetelünk alkalmával tekintünk vissza, mond a császár, öt évi működésünkre; mert csak egy hosszabb időszak esekelvényeinek összefoglalásából lehet a szellemet megbírálni, a mely azoknak irányt adott. Az uralkodók tetteiben rendszeren titkos indokokat szoktak keresni. Az én politikám nagyon egyszerű volt: Franciaország jólétét és erkölcsi fölényét, a kezeimre bízott hatalom roszra fordítása vagy gyöngítésé nélkül, előmozdítani. Külpolitikám oda volt irányozva, hogy a jog és szerződések korlátai között a népek jogszerű igényeit egy jobb jövőre támogassam, kereskedelmi viszonyainkat fejlesszem; a diplomatia irományaiból régi vitás kérdéseket kitöröljek; s végre, hogy lobogók megsértéseért s hazánkfiainak megkárosításáért elégtételt eszközöljek; a mint a következőkből megletszik.

Keltem a dunai fejedelmékek egységre törekvése iránt nem maradtunk érzéketlenek, segítettük az egyesülés megszilárdítását. Szerbia, Montenegro s a syriai keresztényeknek sérelmeiben a mi alapos volt, gyámoltottuk a nélkül, hogy a porta jogait szem elől tévesztettük volna. Olaszország függetlenségét védelmeztük fegyvereink a nélkül, hogy a forradalommal szöveteztünk, a nélkül, hogy egykori ellenünkhez jó viszonyainkat megmástitottuk s hogy a szent atyát, a kit védni becsültünk s régi kötelezettségeink parancsolják, elhagytuk volna. Spanyolországgal a határizgatás, s az 1823-i régi adósság, Schweizzal a Dappvölgy miatti viszályt kiegyenlítettük. Angliával, Belgiummal, Porosz, Olaszországgal és Schweizzal kereskedelmi szerződéseket kötöttünk, vagy a megkötés előestéjén állunk. Végre a chinai, cochinchinai és mexikoi hadjáratok bizonyították, hogy a föld legtávolabbi részében sem engedjük, hogy Franciaország becsülete büntetlenül sértsék. Ilyen dolgok nem történhetnek minden bonyodalom nélkül. Mindamellett két tartományal nagyobbodott Franciaország. De a mi becsesebb minden hódítománynál, igényt szerettünk a népek rokonszenvére a nélkül, hogy a kormányok bizalmát és becsületét elvesztettük volna. A lefolyt évben az uralkodók legtöbbszörrel személyes találkozásom volt, e találkozásokból barátságos viszonyok fejlettek ki, megannyi zálogai Európa békéjének. E békét a Görögországban éppen most folyó eseményeknek nem szabad megzavarniok. E futólagos visszapiantálás keszkezik a jövőről s remélem el fogják önök ismerni, hogy én magamtartásában szilárdul mindig ugyanazon irányt követtem.

Átérve a beltügyekre, érinti a császár a közböcsánatot, a mely által fátolt kívánt vetni a régi polgári viszálykodásokra. Megemlíti a törvényhozó test alakítását a vélemény-szabadság minden biztosítékával, az állambiztartás és közbizlet korlátlan ellenőrzésével. Felhozza a száraz s tengeri haderő leebbszállítása által cselezott gazdálkodást, a függő adósság kevesbítését stb. A közzetett adójövedelem növe-

szik, a mi a jólét emelkedésére mutat s a birodalom helyzete virágzó volna, ha az amerikai háború ki nem üt s kézműiparunk egyik legdúsabb forrását ki nem szaraztatja. A munka kénytelen fenakadása több helyütt gondoskodásunkra méltó nyomort idézett elő, a melynek enybitésére a kormány hitel fog kérni önköztől. En ugyan, folytatja a császár, megkísértem öszinte rokonszenv sugalta tanácsokat küldeni az oceánon túlra; mintán azonban a tengeri nagybatalmak azt hitték, hogy még nem kell hozzáz csatlakozni, kénytelen voltam jobb időre halasztani küzbénjárás javaslatomat, a melynek célja volt a vérontást megszüntetni, s egy államnak, a melynek jövője ráuk nézve nem lehet közönyös, kimerülését megakadályozni.

Mintán több közigazgatási intézkedéseket a hadsereg, tengerészet, közmunkák, tudomány és művészet, a szegény osztályok sorsának javítása, a gyarmatok jólétének emelése körül stb. csak mellékesen érint s mindezen eredmények előidézésében az éppen egybegyűlt államtestületek közremunkálásától, egyetértéséről méltánylólak emlékezik, így végzi: „De még sok van hátra, hogy intézményeinket tökélyesítsük, helyes eszméket terjesztünk el s megszoktassuk az országot saját magára számítani. Azért ha visszatérnek önkö kiterleteikbe, mondják meg polgártársaiknak, hogy én mindig kész leszek mindent elfogadni, a mi a nagyobb többségnek érdeke; de ha szívóken fesszik önkönek, a megkezdett munkát könnyíteni, öszeptütközéseket kikérülni, az alkotmányt, a mely önkö műve, erősíteni: küldjenek önkö az új kamarába olyan férfiakat, a kik báltsó gondolatok nélkül ismerjék el a fenálló kormányrendszert; a kik a korszellem s valódi bázafasság által lelkesült férfiak módjára, becsülik előbb a komoly tanácskozást meddők küzdéseknél, s függetlenségükben a kormány cselekvését világítva, soba se vonakodjanak az állam állandóságát s a baza nagyságát pártérdekben felülhelyezni.”

A mai „Moniteur” írja, hogy daczára a belga király felszólító levelének, Ferdinand portugál király, a neki ajánlott görög királyi jelöltséget visszautasította.

A közelebről meghalt Morlot helyébe Darboy nancyi püspök nevezetett párisi érsekké.

A „France” szerint a császár és a császárné az utóbbi elfogadás alkalmával megbagyták a nuntiusnak, hogy értesítse a pápát ö felségeik köszönetéről a francia hadsereg vonatkozáslag mondott jó akaratu beszédeért.

A törvényhozó testület elébe javaslat fog terjesztetni a gyapotmunkások segélyezéséről.

Három lengyelt fogtak el gyannból, hogy a londoni és varsói forradalmi bizottságok ügynökei. A végbevitt nyomozás semmi bizonyítékot nem eredményezett ellenük. A három lengyel mindamellett kiutasítottat Franciaországából.

Azt beszélék, hogy a római kérdés a senatusban minél rövidebben fog érintetni. Nemcsak Napoleon herceg utazott el, hanem azok a tanácsosok, a kik eddig határozottan akarták a római kérdés vitatását, a császár által felszólítottak, hogy e kényes kérdést most ne érintsék, s mintán Pietri is elállott a szolástól, e kérdés alig fog vitatás alá kerülni, vagy ha igen, úgy azok fogják a szót vinni, a kik a pápa világi hatalma mellett vannak. Egyébiránt e kérdés végleges eldöntése a felirat szerkesztésétől függ.

OLASZORSZÁG. Turin, jan. 12. A genauai hercegnő Nápolyba megy s néhány hónapot fog ott tölteni.

Usedom kinevezetését még nem tudatták hivatalosan; azonban itt igen kedvezően fogadják.

Római tunosítások szerint a pápa 1862-ben 49 politikai bűnösnek kegyelmezett meg, még pedig 20-nak a bűntetését szelidítette, 19-nek a bátralevő időt elengedte, s 10-nek bűntétési idejét megrövidítette. Ezekenkivül Rómában még csupán csak (?) 147 fogoly van, a kik politikai okokból bűntetéseket követtek el s 49, a kik tisztán politikai véttség miatt ítéltek el.

Az olasz-francia kereskedelmi szerződés tárgyalása befejeztetett, s a „Nord” azt hiszi, hogy nem sokára alá is fog iratni.

NEMETORSZÁG. Berlin, jan. 10. A „Bresl. Ztg.”-nak írják: A király kedélye engesztelődésre hajlott, s a vizsályok megoldására ujlak kísérletek tetettek, a melyek kedvező eredményt engednek remélni. Vincenek a király sajátkezű levele által Oldendorfbá bivatása s Auerswald Rudolf által tartott beszélgetései azt a biedelmet táplálják, hogy a mostani porosz ministerium napjai meg vannak számlálva.

A „Sternztg.” következőleg ír a sokat emlegetett osztrák-porosz vizsályról: Bismark és Károlyi gróf e hó 4-én két óránál tovább beszélgettek együtt. Mintegy bevezetést s mielőtt a tárgyra áttért volna, Bismark panaszkodott, hogy az inspirált osztrák sajtó mily ellenséges álláspontot foglal el Poroszországgal szemben, mire Károlyi azt felelte, hogy az osztrák kormány a sajtó nyilatkozatai miatt nem lehet felelős. Bismark ezután áttért a tulajdonképeni tárgyra. A wüzburgi s az osztrák kormány folytonos ellenségeskedését Poroszország ellenében lehetetlen tovább elűzni, mondá, s ha ezen állapot meg nem szűnik, akkor Poroszország kénytelen lesz elszakítani oly kapcsokat, a melyek eddig kifejlését hátráltatták, s a melyek európai állásának többet ártottak, mint használtak. Gondolja meg azért Ausztria, vajon nem volna-e észszerűbb más utra, például a Metternich féle nézetekhez térni. Erre Bismark ur kijelölte követeléseit Észak-Németország, a főparancsnokság stb. tárgyában. Ausztriának — ugymond — politikájában Magyarországra kell fektetnie a súlyt. Ha Ausztria ezen ajánlatot elfogadja, akkor Poroszország támogatni fogja őt olasz politikájában; ha azonban Ausztria a kibékülés ezen ajánlatát nem fogadná el, akkor Poroszország kénytelen leendő diplomatiai összeköttetését Ausztriával megszakítani, s Hannovert és Kurbessent katonailag megszállani. Ezzel egyidejűleg tartott a porosz követ Bécsben Rechberg gróffal beszélgetést, a melyben amaz ugyancsak a főnebbi nézeteket fejezte ki a nélkül, hogy azokat valami irománnyól olvasta volna le, a melynek másolatát Rechberg így nem is kérheté. Rechberg e közleményt következmény nélkülnek tekinté, ha azonban írásban foglalva adatnék neki át, akkor megkísérle az tekintetbe venni, annyit azonban most is kijelenthet, hogy Ausztria a német érdekeket előmozdító politikát követ.

Francia lapok szerint azonban a fenérintett vizsályt illető hírek megnyugtatók. Ausztria a szövetségi reform tárgyában kis többséggel fog birni a szövetségi gyűlésben s azután kifogja nyilatkoztatni, hogy az ellenzék Poroszországgal ellen nem akarja a legvégsőig folytatni, s megelégszik avval, hogy bebizonyítsa, hogy a reformokkal összeköttetésben álló nehezségek nem töle erednek, s a reformok kivételét egy darabig el fogja halasztani, hogy az államok közti szakadást elkerülje.

Kassel, jan. 12. Dehn-Rothfelsnek közelebről jelentett elbocsátásáról azt beszélék, hogy a volt kabinetelők a diplomai viszony helyreállítását Poroszországgal, a kereskedelmi szerződés elfogadását s a halle-nordhausi vasutvonal kabinetkérdésé tette.

Rothfelsner után Stierner, Pfeiffer és Osterhausen ministerek is beadták lemondásukat s elbocsátásuk valószínű okául a kereskedelmi szerződés iránti bajlamukat emlegetik. A pénzügy vezetésével Schnackenberg pénzügyi tanácsos bizott meg.

Ujabbak. — Bécs, jan. 14. A „Presse” szerint az új jelölt a görög királyi székre: Coburg uralkodó herceg.

Kassel, jan. 13. A rendek mai ülésében a minisintervalság iránt tett interpellatoria az országgyűlési biztos azt felelte, hogy a pénzügy Schrackenbergre van bízva; a külügy iránt még nem történt intézkedés. Azonban valamint a pénz-, úgy a külügyministeriumok betöltése az illető ministerek felelőssége nélkül történik. Erre a gyűlés azonnal meghatározta, feladatául tűzni ki az

alkotmánybizottságnak, hogy a ministerium alkotmányellenes kezelése ötleteiből javaslatot készítsen.

Frankfurt, jan. 13. Az „Europe” Sartiges gr. turini francia követnek egy dec. 25-ről kelt sürgönyét közli. Első beszélgetése Pasolinivel. Az olasz minister így szólott: Az új ministerium, szintugy mint előzője, Cavour programját fogadta el, a mely szerint Róma Olaszország természetes fővárosa. Ratazzitól annyiban különbözik, hogy a római kérdést illetőleg semmi nyilatkozatot nem tett a francia kormánynak. Sartiges erre azt jegyezte meg: Így hát az olasz kabinet a pápa annyira roszalt non possumus-át teszi magáévá. Pasolini tiltakozott: Az olasz kormány ama kombinációt fogadja el, a mely szerint Franciaország, mint Görögország irányában cselekedett, csapatjait visszahúzáva a rómaiaknak szabad népfenséget enged. Erre Sartiges így felelt: Az idézett elv a már megürült trónra igen, de a törvényesen betöltöttre nem alkalmazható. Európa bámulni fog, hogy egy monarchikus állam, mint Olaszország, hasznossági okoknál fogva, egy uralkodónak kisajátítását indítványozza.

Ugyancsak a „L'Europe” írja, hogy Russel lord mintegy háromhét előtt közölt sürgönyében, a pápának a cathol. egyház s Olaszország kibékítése érdekében, Maltát, még pedig ott a kormányzó palotát ajánlotta menhelyül. A pápa elutasítól fog felelt. Ö szenisége illetékesebbnek tartja magát Russel lordnál, a kath. érdekek megbirálására; az apostolok sirjánál várja be a gondviselés végzését.

Páris, jan. 13. A császári előterjesztés 2- és 3-ik lapján az Ausztria és Poroszország közt folyt tárgyalások olvashatók, Olaszország elismerését illetőleg. Ezen előterjesztésből a tetszik ki, hogy Ausztria nem utasította vissza feltétlenül Olaszország elismerését, feltéve, hogy mostani olasz birtokát illetőleg a szükséges biztosítékokat megnyerte volna.

Brüssel, jan. 13. A király betegsége miatt Langenbech tudor berlini orvost hívták. Langenbech azonban visszatért Berlinbe semmit sem végezve, mivel a király igen gyengének érezte magát, a szándékolt műtét kiállítására.

Korfu, jan. 12. Egy köröztetni kezdett hála felirat Angliához, a város legtekintélyesebb kereskedőinek indítványára elvetetett. A korfui kereskedők ugyanis bizonyos bukástól tartanak, ha a jóniai szigetek Görögországhoz csatoltatnának.

Gabonaár Kolozsvárt Január 15-én 1862.

(Bécsi mérője osztrák értékben.)

Tisztabúza 3 frt 55 kr. Elegybúza 2 frt 60 kr. Rozs 1 frt 90 kr. Árpa — frt — kr. Zab — frt 90 kr. Török-búza 1 frt 50 kr. Pityóka — frt 80 kr. Marhahús 12 kr.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről

Januarius 16-kán: Nemzeti kölesön 82.50. 5% Metalliques 76.40. Bank-részvény 811.—. Hitel-részvény 227.70. Váltó Londonra 114.60. Ezüst 113.25. Arany 5.50.

Januarius 13-kán: Urbéri kárpótlási kötvény: Magyar országi 75.50. Erdélyi 73.25.

T. és felelős szerkesztő DÓZSA DÁNIEL.

H I R D E T É S E K.

HIVATALOS.

Sz. 1863.

Hirdetmény.

(8) (3-3)

Méltóságos Dacó Gergelyné született Pálffy Anna, ügyvéd t. Szabó Lajos által Tordán beadott kérése folytán Tordamegye alsó-kerületi ideiglenes törvényszéke által mindazok, kiknek mint bitelezőknek a végrendelet bátrahagyása mellett folyó év november hó 10-én elhalt sepsiszentgyörgyi Dacó Pál hagyatéka ellen követelések van, felszólítatnak, hogy ezen megyei törvényszék előtt igényeik bejelentése s igazolása végett 1863-ik évi mártius hó 12-én délelőtti 8 órára jelenjenek meg, vagy addig kérvényeket írásban nyújtsák be; ellenkező esetben a hagyatékhoz, ha ez a bejelentett követelések kifizetése által kimerítették, további igényök csak annyiban leund, a mennyiben őket zálogjog illeti.

Nemes Tordamegye alkerületi törvényszékének 1862-ik évi december 30-án tartott üléséből.

NEM HIVATALOS.

Haszonbéri hirdetmény.

(14) Özveg Zakariás Antalnének Fiátfalván Udvarhelyszékben lévő jószágá, az abhoz tartozó terjedelmes udvarral, udvarház- és gazdasági épületekkel, egy nagyszertű nyolczkővű munt és lisztelő malommal, szeszgárral, valamint minden kússókkal u. m. szőlő-hegy-, nagykiterjedésű szántókkal és kaszálókkal egyetemben folyó év Szt. György napjától kezdve három vagy hat évre haszonbérbe adandó. Értekezhetni felőle fennirt tulajdonosnővel Brassóban 615 szám alatt.

Hirdetes.

(2-2)

(13) B. Apor Károly királyi táblai Elnök ur Mező-Sályi, mintegy 300 hold kiterjedésű külső és belső fekvő, az ezekhez tartozó földesúri javadalmakkal együtt, hat évre haszonbérbe, vagy esetlegesen örökön ki- és eladandók; a feltételek mind két értékben alólirt felhatalmazottal megtekinthetők, és azok iránt értekezni lehet. Maros-Vásárhelyt, januar 8-án 1863,

Pávai Vajna Elek.

Nyomatott az ev. ref. főtanoda betüivel. (Bel-farkasutca 74 sz.)

ELADÓ LOVAK.

(2-3)

(12) Tisza László ur Kolozsvártól 3 1/2 órányira eső m. n. csáni istállóiban 10 darab fetállított 4 és 5 éves 1/2 vér hamos és hatos ló van illő áron eladó. Mire a lókereskedőket s kedvelőket figyelemzett Márkus János, gazdatiszt. utolsó posta: Gyéres.

Haszonbér.

(2-3)

(14) A kályáni vámnál levő kő-fogadó, hídvár és egy kisebb fogadó Szent-György naptól kezdve 4 évekig bérbeadó. — Értekezhetni t. Gál Péter urnál.

STEIN JÁNOS

könyvkereskedésében Kolozsvárt, Wittich Józsefnél Maros-Vásárhelyt, Dobray Nándornál S.-Udvarhelyt, Barthos Domokosnál S.-Szentgyörgyön kapható:

Az 1863-ik évi január hó 1-jén életbe lépett

UJ BÉLYEG S ILLETÉK SZABÁLYOK,

8-ad rétbén 50 kr. 4-ed rétbén 20 kr. egész iv egy oldalán táblakban 8 és 10 kr.

Vadrózsák,

székely népköltési gyűjtemény. Szerkeszti KRÍZA JÁNOS. Első kötet. Ára 2 ft 50 kr.